

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

«Допущено до захисту»
В.о. завідувача кафедри
_____ Хомякова А.П.
«__» _____ 2023 р.

Реєстраційний № _____
«__» _____ 2023 р.

РОЗРОБКА ДИЗАЙНУ ТЕКСТИЛЬНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМА
(В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ)

Кваліфікаційна робота студентки
групи ДО– 19
ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 022 Дизайн
Шаповалової Яни Леонідівни
Керівник: к.пед.н., ст. викладач
Хомякова Анна Петрівна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS __ Кількість балів ____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Шаповалова Яна Леонідівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавав(ла) і не одержував(ла) недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений(а). Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЖІНОЧОГО КОСТЮМА ТА В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ	6
1.1 Розвиток жіночого костюма.....	6
1.2 Одяг-трансформер.....	8
1.3 Історія виникнення в'язання гачком.....	12
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТУВАННЯ В'ЯЗАНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМА	23
2.1 Розробка дизайну костюма та пошук натхнення	23
2.2 Робота над схемою та підбір матеріалів й інструментів для в'язання.....	24
2.3 Економічна складова проєкту.....	29
Висновки до розділу 2.....	30
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	33
ДОДАТКИ	36
Додаток А.....	36
Додаток Б.....	41

ВСТУП

Актуальність теми. Найчастіше в'язаний одяг у нас асоціюється лише з чимось теплим, бо загалом його носять саме взимку або холодною осінню чи весною. Шапки, светри, шарфи та кофти – саме цей одяг ми уявляємо коли чуємо словосполучення «в'язаний одяг». Та не дуже часто можна побачити щось зроблене цією технікою, коли на вулиці тепло. Чомусь мало хто бачив або носив легкі та м'які сукні.

Багато хто може згадати себе або своїх знайомих у яких дуже великий гардероб, але одягнути немає нічого. Або наприклад подобається якась сукня, але хотілось щоб вона була більш пишна чи навпаки, щоб спідниця спадала гарними хвилями. Чи може кофту в якій хотілось би змінити рукави. Й така можливість є адже в світі одягу існує такий термін як одяг-трансформер. На нашу думку, це дуже зручно та сучасно, тим паче коли мода постійно змінюється.

Цим проектом, ми хочемо об'єднати в'язаний одяг з одягом-трансформером та зробити, цікаве, багатогранне плаття, яке можна буде одягнути як на весняну прогулянку так й на важливий захід. Так ми починаємо роботу над кваліфікаційною роботою «Розробка дизайну текстильного жіночого костюма (в'язання гачком)».

Мета роботи полягає у дослідженні історії в'язання гачком та подальшому використанні вивченого матеріалу у створенні сучасного жіночого костюма.

Для досягнення мети маємо вирішити такі **завдання**:

1. Проаналізувати таке поняття як одяг-трансформер.
2. Вивчити історію в'язання гачком.
3. Розробити дизайн в'язаної сукні та в'язаного елемента.
4. Описати розрахунки економічного обґрунтування проекту жіночого костюму.

Об'єкт дослідження: проектування текстильного костюма в'язаного гачком. .

Предмет дослідження: розробка дизайну текстильного жіночого костюма (в'язання гачком).

Джерела і методи дослідження: письмові матеріали вітчизняних та зарубіжних видавництв: книжки, статті, наукові роботи, словники, інтернет-ресурси. Візуальні матеріали: готові роботи дизайнерів, фото з інтернет-ресурсів.

При роботі будуть використовуватися такі теоретичні й загально-логічні **методи дослідження**, як: дослідницький, порівняння, художньо-композиційний, системний аналіз, узагальнення отриманих даних, історичний метод.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дають змогу більш повно охарактеризувати розробку дизайну текстильного жіночого костюму (в'язання гачком). На базі дослідження розроблено та виготовлено одну модель у матеріалі.

Структура дослідження. Робота складається з пояснювальної записки, яка містить два розділи, висновки до кожного розділу, загальні висновки, список використаної літератури, додатки з ілюстраціями. Загальний обсяг основної частини – 33, кількість ілюстрацій в додатках –19.

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЖІНОЧОГО КОСТЮМА ТА В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ

1.1 Розвиток жіночого костюма

Свій початок жіночий костюм бере у Стародавньому мирі. Так жінки у Єгипті носили лляні або бавовняні матеріали й це не дивно, адже саме ця країна відома своїм жарким кліматом. Найчастіше жіночий костюм представляв собою сукню на бретелях, а трохи пізніше їх одяг ускладнюється та стає більш яскравим. Також, єгиптяни значну увагу приділяли прикрасам. Заможні мали змогу носити їх із срібла, золота чи дорогоцінного каміння . А найвідоміша жінка Єгипту, Клеопатра, віддавала перевагу тканині, що була прикрашена золотом чи напівкоштовним камінням[38].

В той же час у Греції жінки носили пеплос, прямокутний шматок тканини, який можна було складати різними техніками та закріплювати шпильками. Далі греки почали носити хітон – довгу туніку. Як й у Єгипті жінки носили прикраси, серед них були намиста й браслети [29].

А ось римлянки полюбляли довгі сукні, які мали величезний варіант кольору, їх називали стола. Зазвичай доповнювали свій образ, шаллю, яка мала назву палла .Римський одяг тримався за допомогою шпильок та брошок, а серед матеріалу переважав вовна та льон, але заможні могли собі дозволити бавовну або шовк.

Жінки вікінги пряли та ткали полотна, які потім перетворювали на одяг для родини. Для себе вони виготовляли сукню з льону або вовни, поверх неї завжди була ще одна сукня, яка мала розрізи з обох боків, трималась вона на лямках. Коли на дворі становилось холодно, жінки накидували на себе плащі та закріплювали його брошкою.

XIV-XV століття стає перехідним етапом для одягу, він стає складнішим та важкішим. Тканина стає важче, її починають прикрашати великою кількістю візерунків.

У XVI столітті стають популярні сукні Тюдорів. В них стилі завжди були довгі рукави, що драпіювалися , важкі тканини, квадратне декольте, яке

зазвичай прикрашали шарами намист та коштовностей (Дод. А., рис. 1). Багаті люди також не жалкували грошей на т, аби їх одяг був вишитий шовковими, золотими чи срібними нитками[30].

Різні класи ацтеків носили різний одяг. Більш заможні носили бавовняний одяг, у той час як звичайні люди носили одяг із рослинного волокна магів. Жінки ацтеків носили спідниці та туніки з короткими рукавами.

Протягом 1650-х років силуети з високою талією із попереднього десятиліття вийшла на другий план й на їх зміну прийшли моделі, що підкреслюють талію.

Жінки носили лляний одяг, схожий на нічну сорочку, а поверх неї була одягнена довга сукня. Сукня складалася з двох частин: ліфу та спідниці. Інколи жінки носили дві спідниці. Верхня спідниця була підібрана, аби показати її нижню спідницю. [34, с. 26].

Наприкінці 18 століття жіночий одяг став дещо менш структурованим – стає модним стилі ампір, що дозволяє жінкам рухатися плавніше.

Оборки, пишні спідниці та екстравагантні деталі, такі як квіти або вишивка, були популярні в середині XIX століття (Дод. А., рис. 2). Цей момент можна дуже добре відчувати та побачити у фільмі «Віднесені вітром»

Коли Сполучені Штати були у стані війни, сукні стали простішими у з боку тканин та дизайну 1860-х років. Замість пишних суконь носитимуть пишні спідниці, зроблені лише з одного матеріалу [35].

19 століття стає багатим на винаходи для покращення життя жінки. Так у 1820 році Томас Хенкок винайшов еластичну резинку. Волтер Хант – шпильку у 1849 році. Електрична праска була винайдена Генрі Сілі в 1882 році, але стає більш популярною лише у 1930-х р. Блискавка для одягу була винайдена у 1893 році Віткомбом Джадсоном, але покращена версія запатентована у 1913 році Гідеоном Сандбеком [25, с. 355].

Революція в жіночому одязі відбулася 1925 року. Тоді жінки й почали носити спідниці до колін. Було модно в середині та наприкінці 1920-х років аби

жінки виглядали по-хлоп'ячому. Однак у тридцятих роках ХХ століття жіночі сукні стають більш консервативним [31].

У 1947 році Крістіан Діор представив новий погляд на сукні, вони стають з довгими спідницями та вузькою талією, які створили фігуру "пісочний годинник". Однак у 1965 році Мері Куант винайшла міні-спідницю, і одяг стає ще більш неформально [33].

У другій половині ХХ століття мода стала дуже різноманітною та змінюється дуже швидко, що перерахувати все знадобиться дуже багато часу, адже навіть у цей момент, у світі моди народжується щось нове (Дод. А., рис. 3).

1.2 Одяг-трансформер

Історія трансформації одягу прийшла до нас з незапам'ятних часів. Одежа стародавніх греків і римлян являли собою безформні тканини, в які їх загортали. Почуття прекрасного в одязі Еллінської епохи визначалося підкресленням природних ліній людського тіла. Одяг практично не шили і не кроїли. Складки і драпірування підкреслювали красу тіла і приховували недоліки. Мода галантного віку представила світові жіночі животики - знімні декоративні вставки для ліфа. Їх розміщували в передній частині сукні і змінювали залежно від ситуації та приводу[24].

А як можна забути чоловічі обладунки? Їх одягали поверх основного одягу, який називався підспішником. Обладунки елліни носили поверх тонкої туніки зі шкіри або щільного сукна. Додатковим захистом служив птеригій (вільно звисаючі смужки шкіри). Чоловічий обладунок, який захищає воїна в бою, поділяється на частини в залежності від функціональної потреби - це перші етапи народження трансформованого одягу.

Моделі-трансформери створювалися і в радянські часи, в період популярності «Роботнички» та «Колгоспника». До речі, саме Віра Мухіна,

автор знаменитої скульптури, розробила один із варіантів такого багатофункціонального одягу [16].

Як відбувається трансформація? Одна форма одягу змінюється іншою. Наприклад, змінюється довжина виробу (Дод. А., рис. 4) або трансформується його елемент (Дод. А., рис. 4), в тому числі в надбудову (Дод. А., рис. 6).

Моделі трансформери включають знімні деталі: знімні манжети, коміри, нагрудники, деталі штанів, підвісні кишені, відрізні боковини жилетки і т. д. Деталі одягу можна пов'язувати, плести, складати, підгинати.

Елементи одягу стискаються або розтягуються, відокремлюються або прикріплюються, складаються, закріплюються, зникають або з'являються, комбінуються, вставляються, переставляються тощо.

Одяг-трансформер виготовляється з еластичних тканин. Візерунки можуть бути найелементарнішими: це може бути просто прямокутник з рукавами або спицями з вирізами. Вироби можна перевертати, зав'язувати, наприклад, шарфи або палантини можна перетворити в різні сукні або светри.

Які кріплення використовуються? Кнопки, шнурівки, гудзики, липкі стрічки, блискавки різної конфігурації, гачки, зав'язки, карабіни, пряжки, еластичні шнури та багато іншого[27].

Компанії, які створюють змінний одяг, завжди знайдуть своїх клієнтів. Хоча, незважаючи на універсальність використання, трансформація одягу не є «панацеєю» для всіх і кожного. Особливою популярністю цей напрямок не користується.

Кожен виробник такого одягу дотримується своєї концепції, на основі якої створюється той чи інший бренд. Це має як переваги, так і недоліки. До недоліків можна віднести специфіку товару і відповідно вузьку аудиторію споживачів, а до важливої переваги – продуману технологію виготовлення продукту, що забезпечує високу якість[36].

Кому підходить змінний одяг?

1. Для майбутніх мам

Моделі розроблені для майбутніх мам, фігура яких істотно змінюється за короткий час. За допомогою спеціальних прийомів одяг забезпечує комфорт і відсутність компресії.

2. Для дітей

Діти ростуть, як то кажуть, семи мильцями. У гардеробі школяра необхідно мати достатню кількість речей для його комфортного росту. Для дитини такий одяг є ще одним джерелом позитивних емоцій. Це так цікаво: перетворювати один наряд на інший!

3. Для молоді

Молоді подобається незвичайність і різноманітність образів, в які моделі можуть змінюватися. Оригінальний крій, відрізні рукава, поділ різної довжини, функціональність, зручність у використанні, естетична різноманітність.

4. Для людей з обмеженими можливостями та медичних працівників

Люди з обмеженими можливостями – це та категорія, яка хоче максимально полегшити собі щоденний догляд за собою. Таких людей у світі не так вже й мало – 15-18%.

Такий одяг може бути і красивим, і зручним. Це дозволить тим, хто потребує допомоги, самостійно одягнути чи зняти одяг. Зручність і комфорт забезпечить одяг, який розгортається, а потім сам повертається. Такий одяг також може стати в нагоді людям, які мають проблеми з координацією рухів.

5. Для категорій осіб з особливим призначенням

Одяг для категорії спецназівців - жилети для рятувальників, рибалок, мисливців, бійців, спортсменів і туристів. Має різні кріплення, кишені, які можна додавати або знімати залежно від ситуації та професійних вимог. Такі вироби часто продумані та максимально зручні, оскільки одяг шиють під конкретні цілі.

6. Для всіх, хто любить швидку зміну іміджу

Одяг підійде всім, хто любить варіабельність, універсальність, нові тренди. Сам процес захоплює: з якого боку не поклади – все оригінально.

Які проблеми вирішує зміна одягу?

- **Дозволяє легко змінювати зовнішність**

Жінка – це перш за все експериментатор. Їй подобається свобода і альтернативність у створенні нового образу. А отримати нові враження та емоції – це те, що йому потрібно.

- **Полегшує щоденну роботу**

Сьогоднішній світ швидкий. У жінки, яка постійно кудись біжить, хронічно не вистачає часу. Одягатися потрібно швидко, а трансформер – наряд, який економить час. Ця перевага значно зменшить кількість повсякденних проблем.

- **Подорож з легкою сумкою**

Багато хто не хоче пакувати велику сумку. Як взяти порівняно небагато речей, але на всі випадки життя? Мінімалізм на дорозі – мрія кожної жінки. Одяг-трансформер займає мінімум місця, поміщається в невеликий рюкзак.

- **Універсальність – використовуйте одяг в різних ситуаціях**

Перш за все – універсальність. Важливий одяг, який можна регулювати відповідно до зміни ситуації. У циклі сучасного життя жінки не встигають йти додому після роботи. У змінному гардеробі можна піти вранці на роботу і прогулятися після важкого дня, але не в такому діловому вигляді. Для цього їй достатньо зробити кілька рухів.

- **Економить бюджет**

Модель трансформер - це універсальна чарівна паличка, яка оновлює гардероб. Купівля одного такого трансформатора заощадить бюджет.

Одяг-трансформер – найкращий антидепресант, тому що він не набридає, а також дає свободу вибору, оскільки складається з мінімальної кількості багатофункціонального одягу. Одяг дозволяє експериментувати, видозмінювати різні предмети та елементи, створювати новий індивідуальний

образ. Він задовольняє потреби людини, яка живе активним, динамічним життям.

1.3 Історія виникнення в'язання гачком

В'язання — популярний в Україні вид домашньої праці жінок, який полягає у виготовленні суцільного полотна або окремих виробів шляхом переплетення ниток у вигляді петель. Воно існувало з давніх часів, але через непостійність матеріалів зразки цього виду народного мистецтва до нашого часу не дійшли[10].

За деякими даними ми можемо сказати, що історія в'язання бере свій початок у III-IV ст. до н.е. В одній гробниці в єгипетських пірамідах збереглися дитячі в'язані панчохи(Дод. А., рис. 7). Крім того, ці панчохи пов'язані з урахуванням форми взуття - великий палець відокремлений від інших пальців, тому що при в'язанні шкарпеток ремінець босоніжки проходив між ними. Це саме по собі говорить про високий рівень майстерності, яким володіли в'язальниці в ті далекі часи. Знахідки знаходяться в Музеї кайзера Фрідріха в Берліні та в Музеї Вікторії та Альберта в Лондоні.

IV - V ст. до н.е. включають найперші збережені приклади ручного в'язання Старого Світу та Сходу(Дод. А., рис. 8). Знайдені зразки свідчать про високорозвинену техніку в'язання, створення візерунків та підбору кольорів. В'язання належить до текстильної техніки, зразки якої – прядильні нитки, глиняні прядки, частини дерев'яних прядок періоду трипільської культури – знайдені на теренах давньої України[26].

Плетіння як техніка виникла раніше і стало основою для виникнення таких ремесл, як прядіння, ткацтво та в'язання. Перші ткацькі знаряддя вже були знайдені в археологічних пам'ятках пізнього палеоліту. В епоху вікінгів практикувалося в'язання дерев'яною або кістяною спицею - більш трудомісткий спосіб створення в'язаного полотна, ніж в'язання гачком або спицями. Пов'язане голкою полотно не можна розв'язати, потягнувши за кінчик нитки. Існує близько тридцяти видів способів в'язання. Під час

розкопок знайдено лише дрібні вироби, виготовлені цією технікою (рукавички, шкарпетки, пов'язки). Це можна пояснити тим, що в'язання спицями - досить повільний процес, великі вироби виглядають не так привабливо, а робоча нитка була вкорочена і доводилося робити багато з'єднань, що знижувало міцність полотна. Традиція в'язання спицями зберіглася донині в регіонах з суворим кліматом.

Основним поштовхом для створення тканих виробів й для їх розвитку став перехід суспільства від полювання до нових способів добування їжі – рибальства, птахівництва, що викликало потребу в сітях та кошиках. У палеоліті, наприклад, рибу ловили не тільки «гачком», а й плетеною сіткою — «мережем», від чого й походить назва виду плетіння — мереживо. Вихідним матеріалом для плетіння була дика кропива, пізніше почали використовувати рослинні волокна та шерсть тварин, що в епоху неоліту призвело до створення прядіння, яке стало основою для створення та розвиток в'язання[12].

Існує кілька гіпотез і припущень щодо перших в'язаних виробів з вовни, але вони не мають документального підтвердження. Одне з припущень представляє Пенелопу з «Одіссеї» Гомера як в'язальницю (III-II тис. до н. е.), коли вона щовечора розгортає зроблений нею килим (мантію). Саме в'язання передбачає розпуск, а ви можете виготовляти речі з однієї нитки кілька разів і розпускати їх декілька разів.

Є ще одна цікава гіпотеза щодо в'язаного одягу Ісуса Христа: Діва Марія зв'язала для Ісуса ризу із залишків червоної пряжі, яку вона щороку перев'язувала і яка з часом перетворилася на червоний хітон. Саме цей процес в'язання зображено на полотні XIV століття. «В'язання Діви Марії» майстра Бертрама, що знаходиться в Гамбурзькій картинній галереї (Дод. А., рис. 9).

Існує припущення про жіночий одяг часів Стародавнього і Середнього Єгипетського царства (III тис. до н. е. – II ст. н. е.): його виготовляли в техніці в'язання, оскільки дуже щільно облягали фігуру. Цікавий варіант арабської техніки в'язання на каркасах, який вважається найдавнішим. На наш погляд, ця техніка дуже схожа на техніку «захоплення», яка використовувалася

наприкінці XIX – на початку XX ст. в окремих регіонах України (Волинське Полісся, Бойківщина) для виготовлення шапок та поясів. Вважається, що в'язання прийшло з країн Арабського Сходу і через Іспанію та Італію потрапило в країни Західної Європи, де набуло розвитку і популярності[28].

Перші відомості про появу в'язаних виробів на території давньої України відносяться до пізнього палеоліту – плетені сітки та огорожі, коли населення перейшло до нових форм полювання та пошуку їжі. Про це свідчать настінні розписи з пісковика Кам'яного городища на р. Молочній, на яких зображені різноманітні загороди та рибальські сіті. На Мізинській стоянці знайдено спиці, що підтверджує перші спроби давніх людей займатися в'язанням. На стоянках басейну середнього Дніпра знайдено також великі голки з кістки та дерева. На острові Сурському на стоянках біля Дніпра знайдено кістяну голку для виготовлення рибальських сіток[11].

У період неоліту техніка в'язання вдосконалюється і починає використовуватися у виробництві одягу за допомогою голок або гачків, які виготовляються з кістки або рогу і становлять найбільшу групу інструментів.

В енеоліті ткані жіночі головні убори набувають ритуально-магічного значення, а хутрянні чи шкірянні шапки носять у побуті. Традиція покривати волосся зберігалася в Україні з давніх-давен. В'язаний одяг використовується для обрядів весняного та осіннього циклів. Виткана з рослинних волокон, вона повністю або частково покриває тіло, а низ прикрашений такими ж волокнами, як і китиці. Щодо в'язаних сіток, у які жінки вбирали волосся, то можна стверджувати, що вони є прототипом сіток для волосся доби Київської Русі та сіток доби Відродження[17].

Трипільське населення мало тісні зв'язки з культурами інших держав – Середземномор'я, Месопотамії, країн Малої Азії і навіть Єгипту, а також багато спільного з культурами Балканського півострова та Малої Азії, які впливали одна на одну. На початку II тис. до н.е. вони відносять згадки про ткані вовняні вироби, пов'язані з високорозвиненим виробничим комплексом

катакомбних племен. Цей період характеризується формуванням основних компонентів слов'янського одягу.

Найдавніші археологічні знахідки, які дають уявлення про первісні компоненти одягу, відносяться до VII-VI ст. до н.е. Скіфського періоду з акрополя Кам'яної фортеці знайдено мідний в'язальний гачок, що свідчить про використання в'язаних речей у побуті давніх людей: вироби виготовляли переважно з вовна й коноплі. Серед пам'яток Черняхівської культури знайдено гострі кістяні дроти для в'язання окремих частин одягу, що підтверджує в'язання на цих територіях. Точно визначити, якою технікою – на каркасах, голкою чи дротом – вишиті ці вироби, неможливо, оскільки автентичних зразків не зберіглося. Цілком ймовірно, що для виготовлення одягу використовувалася техніка голчастого шва, як це було з виробами з коптських поховань[13].

У VII ст. на території давньої України з'являються арабські торговці, що було наслідком великої азійсько-середземноморської торгівлі, організованої арабами. Вже в цей період одяг набув іноземних рис у результаті торгово-обмінних відносин. Це вплинуло на подальший розвиток мистецтва, на яке вплинули культурні течії Сходу.

У майбутньому в історії давньоукраїнського в'язання залишиться велика прогалина – відомості відсутні аж до XI ст., часу заснування Київської Русі. У цей період виділяється самобутня культура княжої доби з місцевими, народними елементами, але з нотками чужих впливів. Спочатку були східні впливи, пізніше візантійські та європейські. На той час Візантія була найважливішим центром у X столітті, який зосереджувався на образотворчому, декоративно-ужитковому мистецтві Русі. Найдорожчі тканини для виготовлення одягу для князів і магнатів привозили саме з Візантії (перші тканини з'явилися на Середньому Подніпров'ї ще в VI ст.) та арабського Сходу. Більшість населення, особливо в сільській місцевості, використовувала саморобний матеріал, сировиною для якого були вовна, льон і коноплі, а заможніші могли купувати дорогі імпортні матеріали[6].

Наприкінці X століття Київ стає центром ремесл, де працюють майстри-спеціалісти понад 60 професій. У цей період домашнє виробництво поступово переходить до ремесл, особливо галузей, пов'язаних із виготовленням одягу. Є й різниця між ремісниками: вони поділяються на сільських, родових і міських, що позначається на якості та асортименті продукції. Сільські ремісники працювали на частину сільського населення, феодала - на власника, міські ремісники працювали на міський ринок. Якщо сільські майстри дотримувалися традицій, використовували вітчизняний матеріал і сировину і були менш сприйнятливі до нових віянь, але відставали в технологічному процесі, то міські майстри вміли виготовляти речі з привізного матеріалу за якісними іноземними зразками. Завдяки «консервативності» сільських майстрів зберігалися традиції народного одягу. У селах із само забезпеченим господарством, де не було поділу на професійних ремісників, всі роботи виконувалися в одній сім'ї. У традиційний український одяг проникають невідомі до того часу елементи та декор, що спричинило втрату ним первинного змісту та призначення. У подальшому це мало вплив на розвиток швейних ремесл і національного одягу в цілому.

Саме з періоду Київської Русі збереглися згадки про облягаючі головні убори, які називалися «манти» або «каптури» — церковні головні убори. У дещо зміненому вигляді їх виготовляли для продажу ченці Києво-Печерського монастиря. Таких головних уборів, як і суконних ковпаків, не бракувало навіть у чоловічому одязі княжої доби. Ткані вовняні шкарпетки під назвою «копитця» використовувалися також у міському чоловічому одязі. Такі ж «копитця» носили жінки, вони їх носили босоніж. Окрім шкіряних поясів, у комплексі одягу використовувалися й в'язані пояси, якими підв'язували сорочки. І в майбутньому жінки будуть звертати увагу на зачіску, яка мала магічно-ритуальне значення, яке було створено на основі стародавніх язичницьких обрядів, які зобов'язували жінку покривати волосся, і пов'язаний з цим головний убір. Серед жінок соціальної верхівки були поширені сітчасті шапки, так звані «волоси», «ковпаки», «голови», які в'язали із золотих або

срібних ниток. Бідніші класи шили ці головні убори з дешевої тканини та пряжі. Такий тип головного убору, виготовленого лише з лляних або бавовняних ниток, зустрічається в окремих етнографічних комплексах України кінця XIX – початку XX ст. Рукавиці та шкарпетки були в'язаними аксесуарами одягу городян і селян. Багаті верстви суспільства теж носили рукавиці, але з високоякісної пряжі, багато прикрашені золотим галуном і китицями[26].

Прийняття християнства створило умови для розширення економічних і культурних контактів Русі не тільки з Візантією, а й з романським Заходом. У XII-XIII ст. Західна Європа стає стратегічним діловим партнером Київської Русі, вплив якої проявляється переважно в західноукраїнських країнах (Червона Русь, Галичина) через Німеччину та Угорщину. У період Давньої Русі одяг селян і бідняків суттєво відрізнявся від одягу дворян і городян, залишався архаїчним за кроєм і декором, що в подальшому вплинуло на збереження народних ремесл, особливо в'язання. Крім того, про одяг знаті збереглося більше документальних даних, ніж про одяг бідноти, оскільки літописці та живописці приділяли увагу правлячим колам[5].

Саме поєднання традиційних форм одягу та матеріалів із запозиченими створило єдину культурну цілісність, яка переросла в унікальний стиль, що розвивався в наступні століття, особливо на західноукраїнських теренах. За часів Київської Русі всі перераховані техніки використовувалися у виробництві в'язаного одягу, перелік якого був незначним – каптури, копита, рукавиці, шапки(Дод. А., рис. 10).

Для XV - XVI ст. характерно, що в'язані вироби були дуже дорогими і дозволити собі їх могли лише дуже багаті люди. Поступово в'язання перетворюється спочатку в домашнє ремесло, а потім і в прибуткову галузь: в'яжуть панчохи, шкарпетки, рукавички, капюшони, светри, шапки.

Перші виворітні петлі з'явилися в середині XVI століття в червоних шовкових панчохах, в яких була похована Елеонора де Толедо, дружина Козімо Медічі, першоджерела мережива. Королева Англії Єлизавета I

замовила панчохи з шовку - м'якої, тонкої і більш декоративної пряжі, ніж груба вовна. Панчохи, що належали їй, збереглися і сьогодні, що свідчить про високу якість виробів, створених спеціально для королеви. У цей час в'язання мало велике значення для багатьох британців, які займалися виробництвом вовняних панчіх і їх експортом за кордон. Школи в'язання були створені, щоб забезпечити роботою та грошима бідного населення. В'язані в Англії панчохи відправлялися в Іспанію, Голландію та Німеччину[10].

У XIV—XVII століттях у західноукраїнських країнах в'язальне ремесло існувало як допоміжне ремесло в майстернях капелюшників, рукавиці, жилетників, позумментерів та канатників. Значну частину асортименту виробляли у техніці плетіння мережкою, яка була трудомісткою, тому з неї виготовляли менші вироби. Шнури, китиці та різновид мережива плели в техніці макраме, завезеній з арабського Сходу. Філейну техніку використовували для мережок, пізніше – як основу мережива для вишивки. Трикотажні вироби здебільшого імпортувалися із Заходу, іноді їх виготовляли місцеві ремісники.

Різноманітний асортимент в'язаних виробів – пояси, берети, шапки, шапки, рукавиці, панчохи, шарфи, шнурки, які стали ознакою соціального статусу, підпорядковувалися стилістичній ознаці європейської моди[26].

Організовано майстер-класи з в'язання. У той час з'явився знаменитий шотландський головний убір - в'язаний бере, який швидко набув популярності. Як правило, вироби шиють з гладкої пряжі, візерунки створюють з виворітних петель для особистої тканини. Але ще кілька тисяч років тому араби володіли технікою багатобарвного складного візерунка.

В'язанням в Європі займалися виключно чоловіки. Розвитком західноєвропейського плетіння стало винайдення в 1589 році в'язальної машини, яка протягом XVII століття мала значний вплив на швидкість виготовлення виробів і продуктивність праці. У XVIII — другій половині XIX ст. у західноукраїнських країнах відбувається поступове скорочення цехів, що

посилює торговельний, а не ремісничо-промисловий характер виробництва[12].

Наприкінці XVII – XVIII ст. під впливом бароко набуло поширення мереживо, яке пізніше вплинуло на розвиток техніки в'язання спицями та гачком. З розвитком технології обробки металу на початку століття, в'язання стало ширше. поступово стало можливим масове виробництво однотипних спиць. Це призвело до значного збільшення видів в'язання і розвитку цехів майстрів в'язання, деякі з яких проіснували до XVIII століття. Члени гільдії були виключно чоловіками і поширювалися по всій континентальній Європі.

Процес навчання в гільдії був тривалим і важким. Щоб стати майстром, необхідно було 6 років навчатися цій майстерності. Хто хотів стати майстром, після навчання мав виготовити шапку з камвольної вовни, панчохи чи рукавички, оздоблені вишивкою, сорочку чи жилетку та в'язаний килим приблизно 1,83 x 1,5 м із зображенням квітів, орнаментів листя та тварин – це все за 13 тижнів. Ці килими не стелили на підлогу, а використовували як скатертини або настінні гобелени, і деякі з цих шедеврів плетіння збереглися до наших днів(Дод. А., рис. 11). З унікальними квітковими мотивами на задньому плані та медальйонами в центрі, що імітують візерунки тканих килимів, це справді складна техніка. Ступінь їх складності свідчить про те, що вони в'язані не на спицях, а на в'язальних каркасах[7].

У Шотландії виробництвом светрів, панчіх, шкарпеток та інших аксесуарів займалися цілими родинами. Шотландці розробили особливу техніку різнокольорових візерунків. Вовняні светри, просочені спеціальними маслами, були особливо потрібні великій кількості місцевих моряків для захисту від несприятливих умов праці. Шотландське в'язання лягло в основу таких технік в'язання, як коси і аран.

До XIX століття відноситься дуже винятковий зразок в'язаного одягу, що зберігався в лондонському Музеї Вікторії та Альберта - голландської спідниці з білої вовни, виготовленої дамаською в'язкою. Спідниця окружністю 3,2 м і довжиною 0,8 м повністю вкрита прикрасами з тварин і птахів. Корови,

носороги, крокодили, гуси, півні, собаки, кабани – лише деякі з них. І з'єднані виключно чергуванням граней і меж. Як і у випадку з килимами - шедеврами, вважається, що цю спідницю прив'язували до рами[17].

В кінці століття була винайдена круглов'язальна машина, полотно в'яжеться у вигляді трубочки. Недорогі панчохи, виготовлені на таких машинах, швидко витіснили з масового ринку дорогі вироби ручної роботи. У міру того, як на ринок з'явилося більше машинного виробництва, ручна робота стала цінуватися більше. Особливо виділяються в'язані гачком вироби, оскільки техніка оригінального переплетення ниток абсолютно непідвладна машинному виробництву. В'язані шедеври майстрів визнаються предметами мистецтва і потрапляють до музеїв. Ручне в'язання за відомим промислом оренбурзьких пухових хусток(Дод. А., рис. 12) є абсолютно унікальним (густий, пухнастий з сірого пуху і тонкий ажур - з білого).

Протягом XVIII – XIX ст. більш грубі, але більш практичні в'язані речі виготовляли в селі. Оскільки техніка в'язання стала легшою, це дозволило селянам в'язати вироби, особливо панчохи, які можна було продавати. Це ремесло було далеко не суто жіночим, у ньому брала участь вся родина – чоловіки, жінки та діти. За тиждень кожен мав зробити хоча б одну панчошу, в'язати її у вільну хвилину. Взимку, коли було менше сільськогосподарських робіт, виробництво виробів збільшувалося, оскільки сім'ї в'язали вечорами біля вогнища. Незважаючи на майстерність і швидкість виконання, досягнуті в'язальницею, в'язання залишалося здебільшого допоміжним ремеслом, оскільки прибутку від виробництва не вистачало на життя[5].

У XIX століття, до моменту Громадянської війни в Америці ця галузь була настільки добре розвинена, що жінки середнього класу з обох сторін направили всі свої сили на постачання солдатів в'язаними виробами. Мабуть, вперше в'язання асоціювалося з патріотизмом - жінки одягали звичайних солдатів, а не тільки членів їх сімей. На Півдні в'язання економічно замінило одяг, оскільки війна закрила порти для імпорту одягу. Наприкінці XVIII — на

початку XIX ст. покращується якість пряжі та збільшуються обсяги її виробництва.

Вперше на ринок виводиться високоякісна бавовняна пряжа, а з вовни мериносів вівців виробляються нові м'які вовняні нитки. З появою в'язальних машин ручне в'язання перестає бути ремеслом сільських будинків.

В кінці XIX століття завершилася уніфікація знаків і символів і склалися дві системи маркування: британська та американська. В Америці, Африці та Азії одна система використовувалася для запису візерунків з умовними символами, а інша система використовувалася в Австралії, Великобританії та деяких країнах Британської Співдружності Націй [21].

Також у XIX ст. в'язання використовувалося для прикраси етнічного одягу, зазвичай імітуючи дорогі та рідкісні тканини. Заможні селяни Старого і Нового Світу розвивали власні традиції в'язання. Найвідоміші види традиційного в'язання такі як жакардове в'язання, аранське в'язання, шотландське мереживо та скандинавські візерунки, з'явилися лише в XIX ст. Дивлячись на етнічне в'язання, можна побачити, з яким запалом і майстерністю в'язальниці використовували всі можливості ремесла. Шведські фермерські дружини шили химерні короткі кардигани з переплетенням ниток двох кольорів, а австрійські жінки в'язали своїм чоловікам жакети зі складними лицьовими і оздоблювальними візерунками. Литовцям вдалося в'язати складні різнокольорові рукавиці, які вони обмінювали як весільні символи. Індіанці Південної Америки з Анд пристосували в'язання до своїх національних традицій, створивши капелюхи та гетри, що імітують їх традиційний тканий одяг. В Індії перекваліфіковані кашмірські ткачі використовували свій традиційний візерунок «огірок» для створення складних в'язаних ковпаків. В'язання поширене повсюдно, чоловіки та жінки використовують його у своїх місцевих нарядах і створюють вироби та візерунки, які найкраще задовольняють їхні потреби.

Протягом XIX ст. багато бідняків використовували в'язання, щоб поліпшити своє матеріальне становище. Англійські реформатори

неодноразово пропонували навчити вуличних хлопчиків в'язати шкарпетки, щоб вони не потрапляли у в'язницю. Ця традиція продовжується і в ХХ столітті. Благодійники зробили в'язання індустрією для простих людей[22].

З останньої третини ХІХ ст. в'язання стає популярним видом рукоділля, а в'язані вироби – модною частиною міського одягу та частиною українського традиційного одягу, що дозволяє говорити про розвиток цього виду мистецтва.

Висновки до розділу 1

У першому розділі ми розібрали історію виникнення такого поняття як одяг трансформер, а також розглянули історію в'язання.

Історія в'язання бере свій початок ще в ІІІ ст. до н.е., але через те що першими матеріалами для виготовлення були рослини мало що зберіглося до наших днів. Та все таки нам трохи пощастило, адже є деякі вироби, які показують нам майстерність тих часів. Протягом всіх століть в'язання розвивалось, набувало нових технік, матеріалів та приладь праці.

Як жінка хоче одягатися? Звичайно, стильно, оригінально, комфортно, зручно. Для цього вам знадобиться гарний одяг незвичайного крою. Мрія більшості жінок – мати одяг на всі випадки життя, безмежні можливості для модних неординарних образів, стилів і рішень. Багато дизайнерів працюють над цією проблемою, намагаючись оптимізувати повсякденні потреби в гардеробі. Споживачі люблять сприймати свіжі тенденції нових силуетів і трансформацій. Одяг-трансформер – це імпровізація та експеримент як для дизайнера, так і для його власника. Його споживачів не так вже й мало.

РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТУВАННЯ В'ЯЗАНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМА

2.1. Розробка дизайну костюма та пошук натхнення

Джерелом натхнення для створення жіночого костюму, що має елемент який змінюється послугувала українська дизайнерка Ірина Джус та її бренд DZHUS. Мені подобається концепція її бренду одягу та аксесуарів, що став відомим на міжнародному рівні завдяки дизайну багатофункціональних речей. Інновації крою, запроваджені дизайнеркою Іриною Джус, допомагають мінімізувати фізичний шопінг, разом з тим створюючи розмаїтий і екологічний гардероб з кількох виробів-трансформерів. Наприклад, дві пари брюк, що можливо об'єднати в сукню, яка має десятки варіантів комірців, також можливо перестебнути таким чином аби утворився капюшон (Дод. Б., рис. 13). А як що брюки різних кольорів, то варіантів трансформації стає ще більше. Колекції бренду DZHUS презентуються під час Paris Fashion Week, Berlin Fashion Week, Ukrainian Fashion Week, Milan Design Week, International Fashion Showcase London, Brussels Fashion Week, Helsinki Fashion Week, Vegan Fashion Week у Лос-Анджелесі, Dutch Design Week, Designblok Prague, Feeric Fashion Week у Румунії. А також висвітлюються в топових міжнародних медіа: Vogue, Dazed&Confused, Harper's Bazaar, Elle, L'Officiel, Marie Claire, Cosmopolitan, Elle Decoration, Kaltblut, ASVOF, Dezeen [32]. .

Також Ірина Джус зачепила мене своєю позицією щодо екологічного дизайну, адже сама використовує багато технік аби зберегти навколишню середу. Екологічні та етичні матеріали, апсайклінг, slow fashion – саме такі поняття вона використовує при створенні своїх колекції та вважає це не трендом, а курсом за яким потрібно рухатися задля збереження навколишньої середу у епоху екологічної кризи.

Дивлячись на її роботи та проаналізувавши їх починаємо розробляти власний ескіз для кваліфікаційної роботи. Сам жіночий костюм складається з сукні та палантину, який можна буде одягати багатьма способами. А для

виготовлення виробу ми відійдемо від тканинної сировини й будемо використовувати пряжу для в'язання.

Модель в'язаного гачком плаття планується виконуватися в світло-коричневому кольорі, а ось палантин буде навпаки досить світлим. В цих фарбах можна побачити не тільки приємні відтінки кавових моментів, що поєднуються з молочними, а й натяки на шоколад. Деякі бачать в ньому стару деревину, що давно втратила свою яскравість. Тому такі відтінки були обрані щоб задати відчуття затишку протягом усього дня (Дод. Б., рис. 14-15). До того ж саме такі кольори будуть часто використовувати для показів 2024/2025 років.

Модні тенденції були враховані на етапі проектування. Однією з головних тенденцій моди цього року є жіноча елегантність і простота. Це момент ми показали через жіночність силуету та м'якість ліній.

У розробленій моделі акцент був зроблений на палантині, що буде змінюватися. Представлений костюм дуже прості за кроєм та фасоном, практичний.

Поєднання ознак різних стилів покликано аби підкреслити самотність і витонченість своєї власниці та забезпечити їй увагу з боку оточення.

2.2. Робота над схемою та підбір матеріалів й інструментів для в'язання

Головний принцип колекції - самовираження та елегантність. Модель втілює в собі синтез індивідуальності, романтичності та практичності. Костюм буде адресована любителям практичних, але оригінальних образів.

Для в'язання потрібні такі матеріали: пряжа, гачок, ножиці, сантиметрова стрічка.

У сучасному в'язанні гачком розрізняють три основні техніки:

- туніське в'язання, для нього використовують довгий гачок;

- звичайне в'язання щільне або ж бубон, виконується коротким гачком;
- філейне в'язання. Окремі елементи в'яжуться коротким гачком, а потім збираються в готовий виріб в певній техніці.

Залежно від того, що саме ви будете в'язати, слід вибрати гачок.

Гачки бувають металеві, дерев'яні, кістяні і пластикові. Вони відрізняються довжиною: короткі (12-15 см) для звичайного в'язання і довгі (20-40 см) для туніської в'язки. Для роботи дуже важлива товщина гачка. Він коливається від 0,75мм до 15,0 мм і має номер, що відповідає товщині головки[15].

Вироби з дуже товстої, м'якої чи еластичної пряжі в'яжуться дерев'яними гачками. Вони легко ламаються на грубих, твердих нитках. Кістяні та пластикові гачки легкі та зручні, але крихкі та досить швидко зношуються на пряжі. При в'язанні великого виробу – светру чи кардигану – за рахунок приточування розмір петель поступово зменшується в порівнянні з вихідним. Це спотворює загальний вигляд викрійки і виробу в цілому. Тонкі алюмінієві гачки згинаються і, втрачаючи захисне покриття, псують не тільки пряжу, але й руки. Дуже гарні в роботі сталеві гачки з пластиковою або дерев'яною ручкою – їх зручно тримати в руці. Можна використовувати гачки з плоскою частиною вудилища в 3-4 см від головки – опори для великого і середнього або вказівного пальця.

Стержень довгого гачка повинно бути гладким і прямим (без потовщень). Іноді для туніського в'язання замість довгої жердини використовують капронову мотузку.

Для плетіння коси або стібка в поєднанні з гачком використовують спеціальні пристосування — «вилки» чи палички.

Дуже важливо стежити за тим, щоб обраний інструмент був добре відполірований. Якщо гачок занадто великий, він зачепиться за пряжу під час глибокого гострого надрізу, стібки погано розтягуватимуться під час в'язання.

Звичайно, помилки можна усунути, заточивши або притупивши головку на брусок – але це точно зашкодить покриття гачка. Тому краще відразу вибрати готовий до застосування засіб.

І найголовніше правило: вибираючи інструмент, необхідно пам'ятати, що діаметр в'язального гачка в два рази більше діаметра нитки. Якщо використовувати товстий гачок на тонких нитках, то полотно вийде ажурним з великими дірками. Якщо для товстих ниток використовувати товстий гачок або для тонких ниток тонкий, вийде щільна та рівна в'язка.

Структура в'язаного полотна не сильно розтягується завдяки унікальному переплетенню ниток і щільності. Ці властивості дозволяють широко використовувати не тільки вовняні, а й бавовняні нитки. Гачки діаметром 4-5 мм в основному використовують для в'язання виробів з грубої вовняної пряжі, ірисових, муслінових і бавовняних ниток. Після закінчення роботи гачок рекомендується протерти сухою вовняною або лляною тканиною і зберігати в сухому місці.

В нашому костюмі присутній в'язаний елемент – палантин, та сама основа вбрання, сукня, теж буде в'язатися. Для цього ми взяли два гачка, які були повністю сталевими діаметром 4 та 1,75мм.

Від правильно підібраної пряжі залежить якість в'язаного виробу. Він повинен відповідати призначенню виробу, його фасону та стилю. Для в'язання гачком використовується практично будь-яка пряжа – вовняна, напіввовняна, бавовняна і синтетична. Зазвичай нитки продаються клубками або мотками.

Купуючи пряжу, звертайте увагу на довжину нитки, яка вказана на етикетці фабричного мотка. Чим тонша нитка, тим більше метраж. Оптимально, якщо в 100 г пряжі буде не менше 300 м.

На етикетці зазвичай вказується номер пряжі, виражений дробовим числом, наприклад 32/2, 64/2. Число в дробовій межі вказує на товщину волокна – чим менше це число, тим тонше волокно. Число за краєм вказує на кількість ниток, з яких скручена пряжа. Купуючи кілька мотків ниток одного

кольору, варто звернути увагу на номер фарбування – він повинен бути однаковим на всіх етикетках.

Дуже важливою характеристикою ниток є якість кольору. Якщо ви вирішили в'язати кольоровий візерунок або контрастні смужки, перед початком роботи необхідно перевірити, щоб виріб не линяло. Для цього кінці ниток добре змочіть водою, покладіть в білу тканину і пропрасуйте гарячою праскою. Якщо на тканині не з'являються кольорові плями, це означає, що колір сильний.

Для нашої кваліфікаційної роботи ми використали 3 мотка світло-бежевого кольору та 4 мотка світло-коричневого. За складом нитки були 100% акрилу по 100 грам та інший колір 70% хлопку на 30% віскози.

Тепер перейдемо до схеми. Починаємо в'язання з палантину, спершу наберемо петлі технікою «ланцюжок». Ланцюжок складається з повітряних петель. Першу петлю робимо так: нитку, що йде від клубка, накладаємо на вказівний палець лівої руки, при цьому кінець нитки завжди повинен звисати на 4-5 см до великого пальця. Утримуючи нитку великим і середнім пальцями, заведіть головку гачка під робочу нитку, що лежить на вказівному пальці, і поверніть гачок на 360° проти годинникової стрілки.

Не зтягуючи створену петлю, перекидаємо робочу нитку на головку гачка і протягуємо її в цю петлю. Була створена перша петля, яка називається повітряною. Таким же чином в'яжемо всі наступні петлі, в результаті чого утворюється ланцюжок з повітряних петель основа для майбутнього полотна. У нашому випадку нам знадобиться 99 повітряних петель + 3 петлі підйому.

Перший стовпчик будемо в'язати після ланцюжка. Для цього введіть гачок в 4-ю петлю від петлі на гачку, але перед цим двічі накидаємо нитку на гачок. Це нам знадобиться для утворення стовпчика з двома накидами. Потім підхоплюємо нитку гачком і протягуємо її через цю петлю ланцюжка. На гачку було чотири петлі. Ще раз підхопіть нитку гачком і протягніть її через дві петлі, поки на гачку не залишиться одна петля. Створено перше подвійне в'язання гачком. Таким чином пров'яжемо 6 петель + в нас є 3 повітряні петлі,

які ми використовували для підйому, тому рахуємо їх як 7 стовпчиків. Далі робимо 2 повітряні петлі, потім 1 стовпчик з 2 накидами, знову 2 повітряні петлі, далі 13 стовпчиків з 2 накидами. Не рахуючи перші 7 стовпчиків повторюємо таку схему до кінця ряду. На наступний ряд знову робимо 3 петлі підйому та розвертаємо в'язання, далі 4 стовпчика з 2 накидами, 2 повітряні, 5 стовпчиків з 2 накидами у 1 петлю, 2 повітряні, 9 стовпчиків з 2 накидами, 2 повітряні й далі до кінця ряду повторюємо цю схему. Третій ряд в нас починається з 3 повітряних петель, потім 2 стовпчиків з 2 накидами, 2 повітряні, потім двічі повторюємо 5 стовпчиків з 2 накидами у 1 петлю, 2 повітряні, 5 стовпчиків з 2 накидами, 2 повітряні, продовжуємо до кінця ряду. Четвертий ряд в нас починається з 5 повітряних петель, далі тричі, 5 стовпчиків з 2 накидами у 1 петлю, 2 повітряні, 1 стовпчик з 2 накидами й так до кінця. З п'ятого ряду в нас їде повторення, тому у цьому ряду ми пров'яжемо схему третього ряду. Шостий ряд в нас як другий, а сьомий повторює перший. Таким чином у нас виходить певний малюнок Дод. Б., рис. 16). Повторюємо його поки не отримаємо бажану довжину, у нашому випадку нам знадобиться повторити малюнок 12 раз (Дод. Б., рис. 17).

В'язання сукні почнемо так само в повітряних петель. Перший стовпчик так само будемо в'язати після ланцюжка. Для цього введіть гачок в 2-ю петлю від петлі на гачку. Потім підхоплюємо нитку гачком і протягуємо її через цю петлю ланцюжка. На гачку було дві петлі. Ще раз підхопіть нитку гачком і протягніть її через дві петлі. В кінці кожного ряду пров'яжемо повітряну петлю, щоб другий край в'язки був прямим і залишалася висота наступного ряду. Всі наступні ряди в'яжемо як другий ряд. Кількість стовпців у кожному рядку має бути однаковою.

Таким чином, дотримуючись усіх вимог щодо конструкції та технологічного процесу, ми досягли гарного результату в готовому виробі, який виглядає якісно та естетично (Дод. Б., рис. 18). Весь матеріал, який ми використовували було зібрано в експозиційній частині (Доб. Б., рис. 19).

2.3. Економічна складова проекту

Матеріал для виготовлення проектної пропозиції обирався з урахуванням критеріїв екологічності, комфортності, високих експлуатаційних можливостей, технологічності та зовнішньої привабливості.

Для виготовлення жіночого текстильного костюму що складається з сукні та палантину ми розглядали натуральні нитки у які входили шерсть, мохер та ангора, але від них відмовились через здатність добре зберігати тепло, що не підходить під нашу модель. Також розглядали нитки що мали у складі льон, хлопок, віскозу, бамбукове полотно, акрил, поліамід. Дивлячись на багато варіантів та порівнюючи їх плюси та мінуси ми зупинилися синтетичному волокну, таке як акрил, а для палантину обрали суміш двох матеріалів: хлопку та віскози. Хлопок має перевагу через свою властивість пропускати повітря, високу носкість та міцність, а ось віскоза додати нитці м'якість та блиск.

Щоб створити жіночий костюм потрібно витратити кошти на матеріали, витратити свій час та навички. При виконанні цього проекту було витрачено матеріали середнього цінового діапазону. Так, як серед фурнітури та оздоблення не було матеріалів які могли б коштувати багато, а найдорожчим була закупка ниток що спростило фінансові затрати.

В результаті проведеної практичної роботи було підраховано собівартість створення моделі костюму. Потрібні матеріали: два види в'язальних ниток світло-коричневого та бежевого кольору різними за складом, звичайні світло-коричневі нитки, гудзики (Табл. 2.1).

Таблиця розрахунку рентабельності 2.1

Калькуляція собівартості виробу				
№	Найменування	Кількість	Ціна(грн)	Вартість(грн)
1.	Нитки для в'язання акрил	6 шт.	35 грн	210 грн
2.	Нитки для в'язання хлоп/віск	3 шт.	110 грн	330 грн

3.	Звичайні нитки	1 шт.	32 грн	32 грн
4.	Ґудзики	12 шт.	10 грн	120 грн
Разом				692 грн

За підсумками проведеного розрахунку можна визначити, що розроблена модель є вигідною, її ціна виправдана та прийнятна для індивідуального виробництва.

Для виготовлення виробу потрібно мати: гачок, голка для зшивання в'язаних елементів.

Висновки до розділу 2

Ми знайшли джерело натхнення у вигляді творчості Ірини Джус, підібрали кольори та вибрали основні матеріали та інструменти для виготовлення зразка в натуральну величину.

Ручне в'язання дозволяє виготовляти унікальні, єдині в своєму роді моделі.

Після вивчення та узагальнення особливостей техніки в'язання гачком була розроблена проектна методика виготовлення в'язаних елементів. Концептуальний задум продукту полягав у тому, щоб створити палантин, який би задовольнив усі наші потреби: він мав би елегантну та стриману колірну гамму, мав оптимальний розмір, його було б легко зробити, було б функціональним у використанні, матиме гарний і привабливий зовнішній вигляд. Зв'язаний за схемою, що складається з повітряних петель та стовпчиків з двома накидами. А створена сукня приємна і м'яка на дотик, має лаконічний силует. Виконана за схемою, яка складається з технік в'язання: ланцюжок та стовпчик без накиду.

Для виготовлення цих елементів знадобилися акрилові нитки світло-коричневого кольору, хлопково-віскозні нитки світло-бежевого відтінку, звичайні нитки, гачок, ножиці, голка для зшивання в'язаних елементів, сантиметрова стрічка.

ВИСНОВКИ

Сучасна молода жінка хоче виглядати елегантно і розслаблено, не нехтуючи при цьому комфортом. Тому в кваліфікаційному дослідженні ми поставили собі за мету розробити текстильний жіночий костюм та внесли в матеріал один із елементів костюму.

Для досягнення мети роботи на курсі ми поставили ряд завдань, які послідовно виконували.

Речі, які не сковуватимуть рухів, відсутність строгих рамок у виборі одягу, а також у його кольорі, структурі, недбала елегантність, яка, однак, привертає увагу.

В'язання вперше з'явилося як проста необхідність. У різних куточках планети люди створювали потрібні для життя і побуту речі з простих і доступних матеріалів, поєднуючи прості форми з невибагливими візерунками. Протягом століть в'язання розвивалося, удосконалювалося і поступово перетворювалось на справжнє мистецтво.

В'язання гачком в Україні має давню традицію. Гарними ажурними візерунками гачком прикрашали фартухи, наволочки, простирадла, ковдри та блузки. В'язали також цілі вироби – светри, шалі, серветки, скатертини, штори.

Вимоги до одягу залежать від його призначення, умов експлуатації, віку та статі споживача. До них відносяться утилітарні (захист), ергономічні (комфорт), антропометричні (відповідає параметрам тіла), гігієнічні (теплозахист, гігроскопічність, паро- і повітропроникність, водонепроникність), естетичні (краса і відповідність моді), експлуатаційні (зносостійкість).

Коли повсякденний одяг відповідає вимогам і виконує свої функції, людина відчувається в ньому комфортно та впевнено.

В час, коли майже весь світ страдає від екологічної кризи на невелику допомогу нам приходить одяг-трансформер. Він зручний, дає змогу швидко змінити свій зовнішній вид, багатофункціональний через що й є популярним

серед певного прошарку суспільства. А правильно розроблений одяг-трансформер допоможе створити костюм, який буде відповідати потрібним функціям та мінімалізує бюджетні витрати.

Створюючи наш костюм, ми дотримувалися не тільки останніх тенденцій моди, але й намагалися зберегти індивідуальність, жіночність та неповторність. Такий симбіоз відповідає сучасним тенденціям власного, авторського трактування моди та трендів, а також стилістичної еkleктики в рамках одного костюма. Нашою метою було створити просту річ – сукню та палантин.

Враховуючи вищесказане, для нашого виробу ми вибрали акрилові нитки світло-коричневого кольору та хлопково-віскозні нитки світло-бежевого відтінку, а для в'язання взяли сталеві гачки діаметром 4 та 1,75 мм.

Весь виріб ми зв'язали простою та нескладною в'язкою – стовпчиками без накиду, стовпчиками з двома накидами та повітряними петлями.

Для подальшого вивчення потребують теоретичні та практичні аспекти, досвід і здобутки окремих дизайнерів.

Список використаної літератури

1. Альбом тамбурного в'язання. Харків : Вісник моди, 1890.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 1993. 201 с.
3. Антонович Є.А., Косицька З.М, Селівачова Н.Ф. Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології. Київ, 1996 . 328 с.
4. Антонович Є.А., Василішин Я.В., Шпільчик В.А. Український словник-довідник з інженерної графіки, дизайну та архітектури. Львів : Світ, 2011. 240 с.
5. Барнден Б. В'язання гачком. Енциклопедія : АРТ-Родник, 2008., 255 с. : іл.
6. В'язання гачком : веб-сайт. URL: <https://www.tk-furniture.com.ua/nashi-tovari/vse-dlya-rukodillya/vyazannya/vyazannya-gachkom> (дата звернення: 16.02.2023)
7. В'язання гачком як вид декоративно-ужиткового мистецтва : веб-сайт. URL: <https://uahistory.co/pidruchniki/hodzicka-labor-training-for-girls-7-class-2015/4.php> (дата звернення 15.02.2023)
8. Гирич В. П. 1000 візерунків : Легкомобіліздат. 1993.
9. Етимологічний словник української мови/гол. ред. Мельничук О.С. та ін. Київ, 1983.
10. Історія виникнення в'язання гачком : веб-сайт. URL: <https://sites.google.com/site/carivnijsvitvazannagachkom/home/> (дата звернення: 25.03.2023)
11. Історія виникнення в'язання гачком : веб-сайт. URL: https://yarncafe.com.ua/index.php?route=blog/article&article_id=1 (дата звернення : 15.03.2023)
12. Історія в'язання гачком : веб-сайт. URL: <http://www.vyazannya.org/istoriya-vyazannya-gachkom> (дата звернення: 18.03.2023)
13. Історія в'язання спицями та гачком : веб-сайт. URL: <https://poradumo.com.ua/371396-istoriia-viazannia-spiciami-ta-gachkom/> (дата звернення: 19.02.2023)

14. Картер Т. В'язано гачком. Проекти та візерунки в стилі мінімалізму / пер. с англ. Н. Довнар. 2020. 176 с.
15. Кіреєва Е.В. Історія костюма. Європейський костюм від античності до ХХ століття : Просвітлення, 1976. 174 с. : іл.
16. Колосніченко М. В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навчальний посібник. Київ. : КНУТД, 2011. 238 с.
17. Краузе А. В'язання . : Видавництво ЦК Компартії. Узбекистану, 1989.
18. Лойченко П.В. Історія костюма в тезах та ілюстраціях. Ужгород, 2011 р. 120 с.
19. Методи обробки швейних виробів / Масловська Л.О., Білоусова Г.Г., Колосніченко М.В., Курганський А.В. Київ : МВЦ «Медінформ», 2007. 292 с.
20. Наливайко І.П. Основи теорії методики дизайну : Мурашка. Київ, 2011. 27 с.
21. Стамеров К.К. Нариси з історії костюмів : Мистецтво. Київ, 2007. С.5-12.
22. Тёрни Д. Культура в'язання : «НЛО», 2009.
23. Ус Л. С. В'язання. Альбом моделей : Легка і харчова промисловість. 1985.
24. Фролов І.В., Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Особливості розробки бренду в умовах сучасної української fashion-індустрії. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : Харків : ХДАДМ, 2015. № 3 С. 100-105.
25. Холландер Э. Погляд крізь одяг. : Новий літературний погляд, 2015. С. 355-443.
26. Шевнюк О.Л. Історія костюма: Знання. Київ : 2008. С.11-19.
27. Шокрута О.С., Остапенко Н.В., Креденець Н.Д. Дизайн-розробка колекції моделей жіночого одягу : Вісник ХНУ, 2018. №6. С.68-73.
28. Як з'явилося в'язання гачком : веб-сайт. URL:
<https://jak.koshachek.com/articles/istorija-viniknennja-v-jazannja-gachkom.html> (дата звернення: 25.02.2023)

- 29.A History of Women's Clothes: веб-сайт. URL: <https://localhistories.org/a-history-of-womens-clothes/>(дата звернення: 18.02.2023)
- 30.Bigelow, Marybelle S. Fashion in History: Apparel in the Western World. Minneapolis, Minnesota: Burgess Publishing Company. Brockmann, Helen L.: The Theory of Fashion Design, Wiley, 1965.
- 31.Cunningham, Patricia A. Reforming Women's Fashion, 1850-1920: Politics, Health and Art. Kent, Ohio: The Kent State University Press.
- 32.DZHUS : веб-сайт. URL: <https://www.irinadzhus.com/pro-nas> (дата звернення: 07.05.2023)
- 33.Edwards, Lydia How to Read a Dress: A Guide to Changing Fashion from the 16th to the 20th Century. London: Bloomsbury Academic.
- 34.Havelin, Kate Buckskin Dresses and Pumpkin Breeches: Colonial Fashions from the 1580s to 1760s. Minneapolis: Twenty-First Century Books. p. 26.
- 35.Krohn, Katherine Calico Dresses and Buffalo Robes: American West Fashions from the 1840s to the 1890s. Minneapolis: Twenty-First Century Bookos.
- 36.Moda dzisiaj . pod red. Jonesa T.I. Rushton S. Koln. 2007. 192 с.
- 37.Newman, Paul B. Daily Life in the Middle Ages. Jefferson, North Carolina: McFarland & Company, Inc.
- 38.The Evolution of Dresses Through the Ages. (посилання на інтернет джерело <https://www.harpersbazaar.com/fashion/g30715740/dress-evolution-through-years>)

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. А. 1. Сукні Тюдорів

Рис. А. 2. Сукні ХІХ століття

Рис. А. 3. Сукні ХХ століття

Рис. А. 4 Сукня-трансформер

Рис. А. 5 Сукня-трансформер

Рис. А. 6 Жилет-трансформер

Рис. А. 7 В'язані дитячі панчохи

Рис. А. 8 Рисунок в'язання Старого Світу

Рис. А. 9 Бертрама «В'язання Діви Марії»

Рис. А. 10 Одяг часів Київської Русі

Рис. А. 11 В'язаний килим

Рис. А. 12 Оренбурзька хустинка

Додаток Б

Рис. Б. 13 Сукня бренду DZHUS

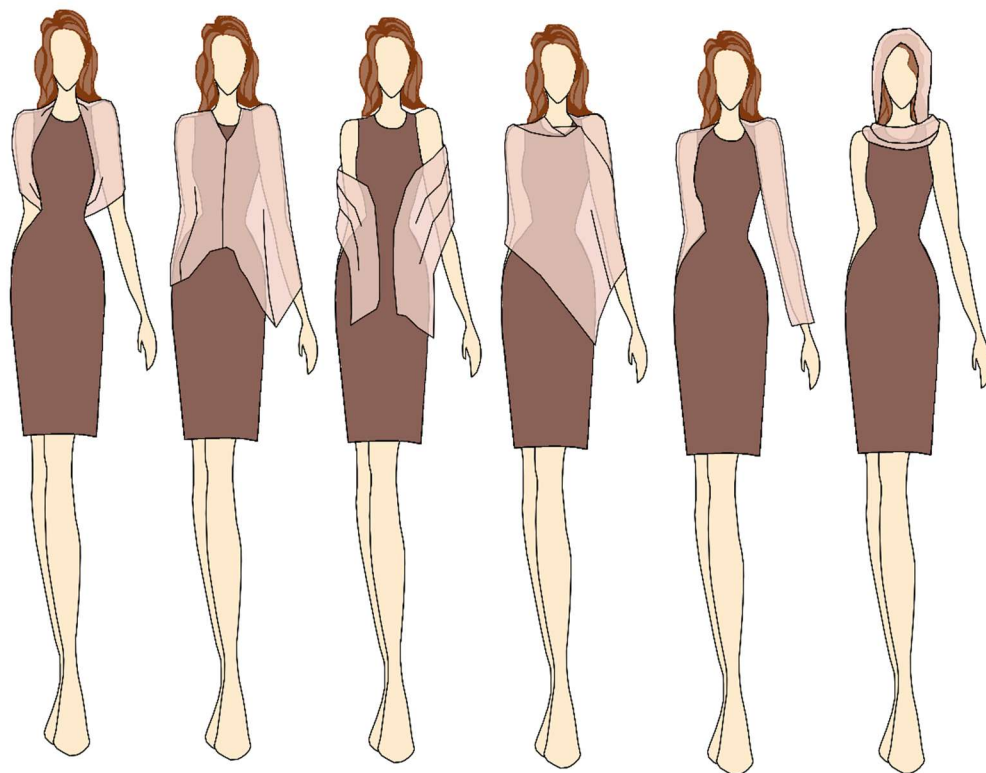

Рис. Б. 14 Ескізи виробу

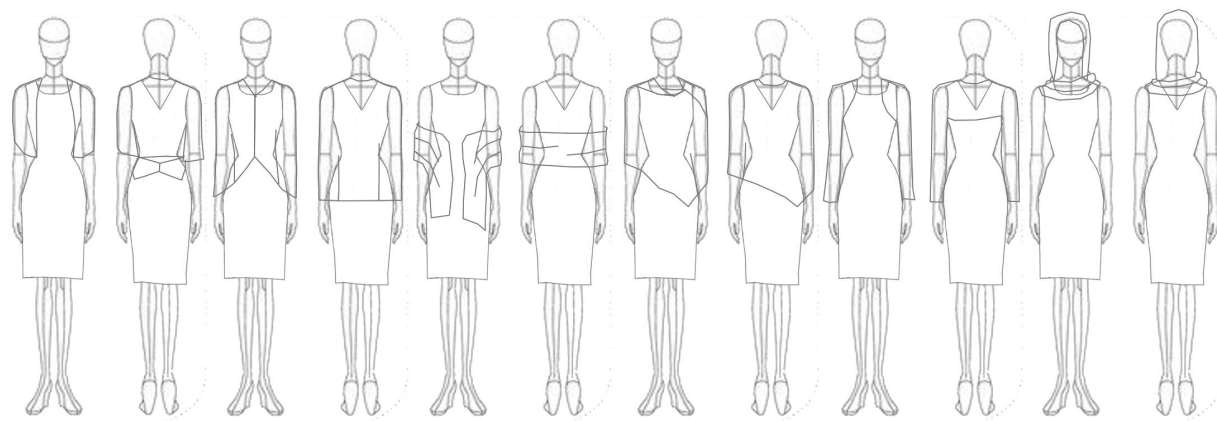

Рис. Б. 15 Технічний малюнок

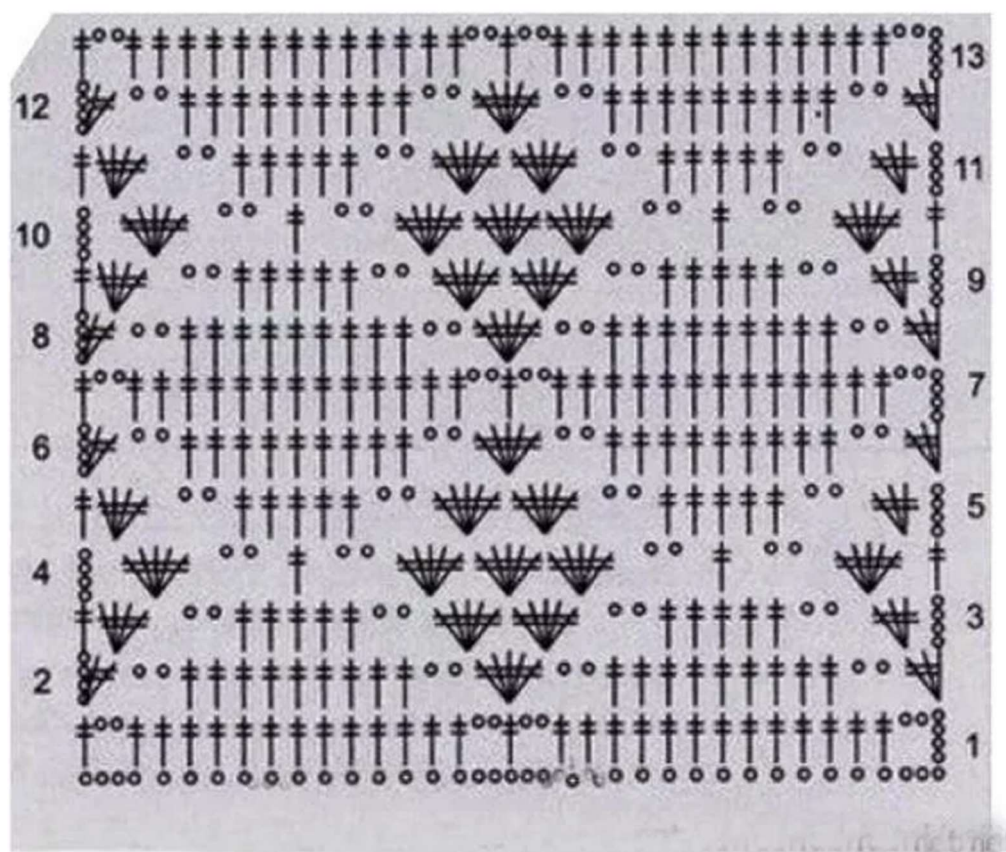

Рис. Б. 16 Схема в'язання

Рис. Б. 17 Процесс

Рис. Б. 18 Частина готового виробу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА НА ЗДОБУТТЯ РІВНЯ ВИЩОЇ ОСІТИ "БАКАЛАВР" ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 022 ДИЗАЙН, ОПП "ДИЗАЙН ОДЯГУ" на тему "РОЗРОБКА ДИЗАЙНУ ТЕКСТИЛЬНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМУ(В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ)"

Мета роботи підлягає дослідженню історії в'язаного гачком та подальше використання даного матеріалу у створенні сучасного жіночого костюму.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

1. Проаналізувати таємні знаки як одяг-трансформер.
2. Вивчити історію в'язаного гачком.
3. Розробити дизайн в'язаного костюму та в'язального гачком.
4. Створити розробку економічного об'єктування проекту жіночого костюму.

Об'єкт дослідження: сучасні проєктування і створення в'язаного костюму з використанням в'язаного гачком, що буде розроблено.

Предмет дослідження: дизайн організації костюму в'язаного гачком.

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЖІНОЧОГО КОСТЮМУ ТА В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ

- 1.1. Опис в'язаного жіночого костюму.
- 1.2. Огляд трансформера, що має змінювати умови.
- 1.3. Історія використання в'язаного гачком.

РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТУВАННЯ В'ЯЗАНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМУ

- 2.1. Розробка дизайну костюму та пошуку аналогів.
- 2.2. Робота над економикою та вибором матеріалів і інструментів для в'язання.
- 2.3. Економічна оцінка проекту.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

№	Найменування матеріалу	Кількість	Образки
1	Нитки для в'язання акрилу baby blue	3 мотки по 100гр	
2	Нитки для в'язання T-shirt Sinter	4 мотки по 100 гр	
3	Гудзики	16 шт.	
4	Нитки для шиття	1 шт.	

ТЕХНІЧНІ РИСУНКИ МОДЕЛЕЙ

МОДЕЛІ АНАЛОГІ

ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ

Джерелом натхнення для створення жіночого костюму, що має елемент жакет змінюється послугувала українська дизайнерка Фрідка Дюкс та її бренд DUKUS. Мова йде про стиль кокетства її бренду одягу та аксесуарів, що стилізовані на мінімалістичному рівні, надаючи шкелу більш функціональну функцію. Використавши крою, запровадивши деталіровку Фрідкою Дюкс, дозволилась змінити функцій шовний, разом з тим створюючи розквіт і емоційний гурт і абстрактні версії-трансформери. Наприклад, для перу Фрідка, що можна об'єднати в сумку, яка має достатню кількість комірок, також можна перетворити її в сумку або універсальну кофину.

ЕТАПИ СТВОРЕННЯ

Рис. Б. 19 Експозиційна частина